

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Kiss, Szabó & Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala /4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5./ alperes ellen gyámhatósági ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. június 8. napján kelt 3.K.20.828/2009/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.K.20.828/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 5.000 /ötezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésével kapcsolatban az elsőfokú döntés kiegészítését kérte Nyíregyháza Megyei Jogú Város Jegyzőjétől, tekintettel arra, hogy a döntésben nem szerepelt a gyermek különleges szükségletüként való megjelölése.

A jegyző a kérelmet a 2009. január 12. napján kelt 2134/2009.VI. számú határozatával elutasította.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2009. február 27. napján kelt 894-5/2009. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, és a kiegészítés elrendelését kérte.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, és az alperes határozatának rendelkező részét akként változtatta meg, hogy a kiskorú gyermek koránál fogva különleges szükségletű.

A jogerős ítélet indokolásában a megyei bíróság a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 3. számú melléklet 12. pontjának szociális és gyermekvédelmi bentlakásos és átmeneti elhelyezésre vonatkozó részére hivatkozással kifejtette, hogy e jogszabályra tekintettel az alperesnek döntésében fel kellett volna tüntetnie a hozzájárulás igénybevételét megalapozó tény, azaz, hogy a gyermek - életkora miatt - jogosult a különleges ellátásra.

Mivel az alperes e kötelezettségének nem tett eleget, jogszabályt sértett, döntését a megyei bíróság a Pp. 339. § /2/ bekezdés b/ pontjára hivatkozással változtatta meg.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a megyei bíróság tévesen értelmezte a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény /a továbbiakban: Költségvetési törvény/ 3. számú mellékletének 12. pontjában foglaltakat.

A 149/1997. /IX. 10./ Kormányrendelet /a továbbiakban: Gyer./ 97. §-a tartalmazza az ideiglenes hatályú elhelyezésről rendelkező végzés kötelező tartalmi elemeit, melyek között nem szerepel a különleges, vagy speciális szükséglet megállapítása.

Az ideiglenes hatályú elhelyezésről rendelkező végzést a városi gyámhivatal vizsgálja felül, és - eljárása eredményeként - az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntetheti, fenntarthatja és gyermek-elhelyezési pert indíthat, vagy a gyermek átmeneti, illetve tartós nevelésbevételét rendelheti el, vagy hozzájárulhat a gyermek családba fogadásához. Átmeneti nevelésbevétel esetén a Gyer. 102. § /1/ bekezdés a/ pontja, tartós nevelésbevétel esetén a Gyer. 112. § /1/ bekezdése rendelkezik arról, hogy a határozat kötelező tartalmi eleme a gyermek különleges, vagy speciális ellátásának szükségessége tényének megállapítása.

Az átmeneti és a tartós nevelésbevétel is egyaránt a városi gyámhivatal hatáskörébe tartozik.

A Gyer. rendelkezései folytán a különleges, vagy speciális szükséglet tényének határozatban történő megállapítása a városi gyámhivatal, és nem a jegyzői gyámhatóság hatáskörébe tartozik.

Kifejtette az alperes, hogy az 1997. évi XXXI. törvény /a továbbiakban: Gyvt./ 53. § /2/ bekezdése szerint az otthont nyújtó ellátás keretében különleges ellátást kell biztosítani a kora miatt saját szükséglettel bíró, három év alatti gyermek számára. E jogszabályhely alapján a törvény erejénél fogva a kötelezést kimondó szóhasználatból az következik, hogy az életkor miatti különleges szükséglet megállapításához nem szükséges további

eljárás, illetve nem szükséges külön határozatban történő ténymegállapítás.

Utalt arra is az alperes, hogy a Gyvt. szerint meghatározott természetes személyazonosító adatok között szerepel az érintett személy születési helye és ideje is, amelyből az életkor megállapítható; így nem szükséges egy újabb ténymegállapítás az ideiglenes hatályú elhelyezésről rendelkező végzésben.

Az alperes álláspontja szerint a Költségvetési törvény nem azt mondja ki, hogy a gyámhatósági döntésnek tényként meg kell állapítania, hogy a gyermek különleges szükségletű; a jogszabály szerint a támogatás igénylése a gyámhatósági döntésen alapul, és az igénybevételt alapozza meg az a helyzet, hogy a gyermek - kora miatt - különleges ellátást igényel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezésből helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Legfelsőbb Bíróság is egyetért.

A Költségvetési törvény 3. számú mellékletének 12. pontja a szociális és gyermekvédelmi bentlakásos és átmeneti elhelyezéssel kapcsolatosan rendelkezik.

Az a/ pontban a fokozott ápolást, gondozást igénylő ellátást határozza meg 935.300 Ft/fő fajlagos összegben.

A rendelkezés szerint a hozzájárulás a helyi önkormányzat által fenntartott, különleges, illetve speciális ellátást nyújtó, a Gyvt. vagy az 1993. évi III. törvény /a továbbiakban: Szoc. tv./ hatálya alá tartozó, intézményekben ellátott, gyámhatósági határozattal átmeneti, vagy tartós nevelésbe vett, illetve ideiglenesen elhelyezett 0-17 éves gyermekek után vehető igénybe, akik a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye és a gyámhatóság határozata alapján a Gyvt. 53. § /2/ bekezdésének a/ pontja szerinti különleges, illetve b/ pontja szerinti speciális ellátásban részesülnek.

A hozzájárulás igénybevételének megalapozásához a kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek esetében a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye nem szükséges.

Megalapozottan hivatkozott arra az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a Gyer. 97. §-a az ideiglenes hatályú elhelyezésről rendelkező végzés kötelező tartalmi elemei között nem szerepelteti a különleges, vagy speciális szükséglet megállapítását; arról az átmeneti, vagy tartós nevelésbe vétel során a városi gyámhivatalnak kell határozatában rendelkeznie.

A Gyvt. 53. § /2/ bekezdése értelmében az otthont nyújtó ellátás keretében különleges ellátást kell biztosítani a kora miatt sajátos szükségletekkel bíró három év alatti gyermek számára.

A különleges ellátás pénzügyi háttérének biztosítása érdekében szükséges annak kimondása - az ideiglenes elhelyezésről rendelkező végzésben is -, hogy a gyermek kora miatt sajátos szükségletekkel bír, a Költségvetési törvénnyel összhangban történő alkalmazása ugyanis csak így teremthető meg.

Nem vitásan a személyazonosító adatokból megállapítható a gyermek életkora, ez azonban önmagában a Költségvetési törvény alkalmazhatósága szempontjából a különleges ellátás fedezetének biztosításához nem elegendő.

A Költségvetési törvény fent idézett rendelkezése megköveteli annak kimondását, hogy a gyermek különleges (avagy a b/ pont szerint speciális) ellátást igényel, pusztán a hozzájárulás igénybevételenek megalapozásához a kor miatti különleges ellátási igény esetén a gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményének beszerzését teszi mellőzhetővé.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes kiegészítési kérelmének elbírálásakor irreleváns volt az az alperesi hivatkozás, hogy a Gyvt. 53. § /2/ bekezdése alapján a törvény erejénél fogva az életkor miatti különleges szükséglet megállapításához nem szükséges további eljárás, illetve nem szükséges külön határozatban történő ténymegállapítás.

A kiskorú különleges ellátást igénylőként való feltüntetése a Költségvetési törvény rendelkezésének alkalmazásához, a hozzájárulás igényléséhez szükséges, annak mellőzését sem a Gyvt., sem a Gyer. egyéb rendelkezései nem indokolják.

A Költségvetési törvény nem csak az átmeneti, vagy tartós nevelésbe vett gyermekek esetén biztosítja a különleges ellátás fedezetét, az az ideiglenesen elhelyezett gyermekek után is igénybe vehető, azonban szükséges, hogy azt az ideiglenes elhelyezést kimondó aktus rögzítse.

Megjegyzi e körben a Legfelsőbb Bíróság azt is, hogy megalapozatlanul hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében a városi gyámhivatal és a jegyzői gyámhatóság hatáskörének eltérőségére, ugyanis a Gyvt. 5. § k/ pontja értelmezi, hogy mely szervek minősülnek gyámhatóságnak; eszerint pedig a települési önkormányzat jegyzője és a gyámhivatal egyaránt annak tekintendő.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte a Legfelsőbb Bíróság az alperest.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. december 9.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Patyi András sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő